

len feladat volt, évek múltán is elborzongok, ha eszembe jut.

– *Bizonyára végigüli a próbajátékokat; mennyiben változott a főiskoláról kikerült fiatalok technikai, zenei felkészültsége, szólamismerete, a zenekari munkához való affinitása?*

– A próbajátékokkal kapcsolatban nagyon jók a tapasztalataim a jelentkezők hangszeres tudását, zenei felkészültségét illetően.

– *Mit tart egy kezdő zenekari művész legfőbb erényének és feladatának?*

– Pontosság, szólamtudás, beilleszkedési képesség.

– *Ön szerint egy Győr nagyságrendű város saját szimfonikus zenekarának milyen és mekkora az ideális összetétele? Mennyiben elégedett ebből a szempontból a jelenlegi helyzettel?*

– Ideálisnak 100-110 tagú együttest tartanék; ettől most messze van még a győri zenekar.

– *Pályája során találkozott-e különösen kellemetlen vagy kellemes karmester- és szólista-egyénségekkel?*

– A pályán eltöltött 43 év alkalmat kínált minden lehetőség kipróbálására. szeretek azonban inkább a kellemes dolgokra emlékezni; ebben az esetben pedig Kobayashi Ken-ichiro neve jut eszembe, mint a zenével, a zenekarral a legnagyobb hozzáértéssel és szeretettel foglalkozó, igen kellemes, szeretetre méltó emberé.

– *Milyen hangszeren játszik? Melyik volt a legjobb hegedű, amit életében a kezében tartott?*

– Jelenleg egy francia hangszeren játszom és nagyon elégedett vagyok vele.

A „legmiskolcibb” intézményről

– *a nemrég Budapesten vendégszerepelt Miskolci Szimfonikus Zenekar helyzete és perspektívái Kovács László karmester valamint Sir László igazgató szemszögéből* –

Kevés hűhó sokmindenért

– fél óra Kovács László karmesterrel –

– *A Miskolci Szimfonikus Zenekar ez elmúlt évek során az ország legjobbjaiknak egyikévé vált, és ez elsősorban az Ön tevékenységéhez kötődik. Általában ugyanis az történik, hogy egy budapesti illetőségű muzikus néhány évet dolgozik egy-egy vidéki városban, majd leköszön, mert fárasztó az utazással terhelt életmód. Ebben az esetben pedig nem ez történt; mi volt az a marasztaló erő, ami feleltetni tudta a kényelmetlenséget? Amikor pedig sikerekkel kezdett megtérülni a munka, milyen módon honorálta (természetesen átvitt értelemben) az együttes, a város?*

– Annak idején, amikor 27 évesen az együttes zenei vezetője lettem, a munka kezdetét semmilyen hűhó nem övezte, a váltás csendben történt. Utána sem voltak látványos intézkedések; apró lépések sokasága következett. Nem rúgtam ki senkit (még olyan tagot sem, aki valóban használhatatlan volt), nem írtunk ki próbajátékokat, nem sugalltuk, hogy a teljes gárda lecserélésre törekszünk, nem játszottunk meg újra mindenkit.

– *Ilyen nyugodt tempójú átalakulás mellett mennyi időnek kellett eltelnie ahhoz, hogy olyan együttes, olyan technikai színvonal, olyan hangzás alakuljon ki, ami az adott körülmények között maximálisan elvárható?*

Bizony el kellett telnie egy pár évnek, amire szinte mindenki az őt megillető helyre került, ugyanakkor – elkerülve az erőszakos beavatkozásokat – sikerült megőrizni az oldott zenekari légkört, amit mindig alapvetően fontosnak tartottam. Terhelni kellett a zenekart és elhítenni, hogy jól játszik. Majd amikor már tényleg jól játszott, hozzászoktatni ahhoz, hogy csak így szabad.

– *Hogyan lehetett áthidalni azt a problémát, amit az ottani munkára alkalmatlan, de el nem mozdítható emberek jelenléte okozott? Másfél évtizede nem lehetett csak úgy valakit kirúgni az állásából.*

– Akkor sem lehetett és most sem lehet. Az alkalmatlanság ugyanis szinte bizonyíthatatlan – még akkor is, ha a „vádolt” bizonyíthatóan: mondjuk alkoholista, vagy már csak gyengén játszik a hangszerén. Több sikerrel kecsegtet, ha sikerül elérni, hogy az ilyen emberek ne kerül-

hessenek exponált helyzetbe a koncerteken, nehogy látványosan elrontsák a produkciót.

Azért van egy határ, amikor a vezetőknek lépni kell, de a zenekar tagjai számára a magas színvonalú játékhoz való motivációt inkább a saját munkájukkal szemben kialakult igény szolgáltatta, mint a kirúgástól való félelem.

Fontosnak tartom, hogy a tagok megéreztek, hogy közös munka folyik egy közös cél érdekében. Amit megígértünk (a vezetőség), megpróbáltuk megtartani, de ha mégsem sikerült, nyilvánvaló volt, hogy nem a szándék, hanem az időközben megváltozott helyzet vetett gátat a megvalósításnak.

– *Mindez mikor volt?*

– 1984-től kezdődően.

– *Akkor azért mások voltak a körülmények.*

– Valóban, bár én akkor sem éreztem a sokat szidott szocializmus hátrányait – talán mert akkorra már az a rendszer is sokkal nyitottabbá vált. Életemben nem jártam pártközpontba és a tanácshoz beszámolóokra. Még ügyet intézni is csak egyszer kényszerültem személyesen az ön-

kormányzatnál a közel másfél évtized alatt.

– A más körülményeket nem is a más politikai rendszeren, hanem inkább a más elvárásokon, divatos szóval a más piaci körülményeken értettem. A zenekarnak volt Miskolcon egy státusza, amit senki nem kérdőjelezett meg, nem alakult ki olyan kutyaszorító, ami kétségbeesett ten-nivágyásra, kapkodásra ösztökélhette volna az együttest.

– Az élet valóban nem volt túlságosan izgalmas. Tipikus nyugodt vidéki életünk volt, de hamarosan azért megpróbáltunk új játszóhelyeket keresni, törekedtünk minél nagyobb budapesti jelenlétre. Akkor feltétlenül azt vallottuk, de ez még valamennyire most is igaz, hogy a budapesti koncertek nélkül nem lehet igazán komoly munkát végezni. Az akkori, egy évadban rendezett tíz-tizenöt budapesti hangverseny ismertebbé, jelentősebbé tette a zenekart, jobban aktivizálta a muzsikusokat.

– Annál is inkább, hiszen az egyik budapesti bázist éppen a Korunk Zenéje sorozat jelentette.

– Kilenc vagy tíz éven keresztül szerepeltünk – néha több koncerttel is – biztos zenekarként a Korunk Zenéjén. Ezen időszakban játszottunk nagyon jó, játszható, és szörnyű darabokat. Az utolsó év vé-

gén az együttes értésemre adta, hogy nem tartja arányban lévőnek az általunk befektetett munkát, (általában 2-3 hétig keményen készültünk a koncertekre) a produkcióból fakadó sikerrel. (Zeneakadémia 40-50 fanyalgó néző) S bár a szakmai kritika elismeréssel szólt az előadások színvonaláról, a muzsikusok számára ez a sorozat összeforrt a Zeneakadémia üresen tátongó padosrai látványával. Levonva a tanulságokat, a zenekar azóta nem lépett fel ezen sorozat keretén belül. De ha az azóta megjelent 8 kortárs lemezünkre gondolok, vagy a más keretek közt ját-

szott mai darabokra, azt hiszem továbbra sem kell szégyenkezniünk.

– Mennyire befolyásolta a zenekar munkáját, műsorválasztását az utóbbi évek piaci igénye? Hogyan tudtak anyagiilag is alkalmazkodni a megváltozott viszonyokhoz?

– Hamar felfogtuk, hogyha az intenzív miskolci koncertéletet a csökkenő Filharmoniai lehetőségek ellenére szinten akar-

juk tartani, akkor a költségvetésünk jelentős hányadát kitévő pályázati pénzeket fel kell használni a fedezetlenül maradt koncertek pénzügyi hátterének megteremtéséhez. Ebből adódóan a zenekar maga finanszírozza a koncertek 70-75 %-át. Ez azt jelenti, ha bármiképpen változna a jelenlegi hangversenyrendezési struktúra, a zenekar továbbra is stabilan állna a saját lábán, és a közönség alig érzékelné a változásokat.

– Vokális művekhez milyen kórusral áll módunkban együttműködni?

– Többnyire a Nemzeti Énekkarral dolgozunk. Nagyon jó kapcsolat alakult ki közöttünk és ez is amellezt szólt, hogy minél többet dolgozzunk együtt. De többször szerepeltünk a debreceni Kodály Kórusral és bizonyos művek esetében a miskolci Bartók Kórusral.

– Milyen nagyságrendű szólístákat tudtak meghívni?

– Nincsenek szólísta problémáink. Az elmúlt évek során nagyon sok kiváló művésszel kerültünk olyan kapcsolatba, akik a „mennyi” helyett csak azt kérdezik „mikor”.

– És a vendégkarmestereket ki választja ki?

– Miskolcon minden évben 10-12 vendégkarmester fordul meg. A kiválasztás szempontjai: a zenekar szívesen játsszon vele és távo-zása után maradjon valami emlékezetes, amitől többek lettünk. A lista összeállítása – természetesen javaslatokat figyelembe véve – az én feladatom és felelősségem.

– Mennyire befolyásolja a zenekar tevékenységét, műsorpolitikáját az a tény, hogy Ön folyamatosan, a miskolci munkával párhuzamosan Budapesten is dolgozik?

– Remélem, hogy a hatás pozitív. A zenekar és a város is azt érezte, hogy nem telepedtem le, mindig utaztam – ez ugyan sok időt és energiát követelt, viszont a függetlenségemet meg tudtam őrizni. Egy karmester számára rendkívül fontosak az új meg új benyomások; az, hogy más együttesek, más dirigensek interpretációjában hallhatja az általa is vezényelt műveket. A „jó ötletek” aztán a saját zenekaron is behajthatók.

– Érkeztek-e a zenekar számára olyan meghívások az elmúlt évek során, ami az Ön személyes munkájának, ismertségének volt köszönhető?

– Valamikor 14 évvel ezelőtt a berlini Filharmoniaiban dirigáltam a Berlini

Szimfonikusokat. Koncert után odajött valaki, aki felvetette annak lehetőségét, hogy az általa rendezett fesztiválra engem zenekarostul meghív. Azóta 19 alkalommal jártunk ott, jelentős sikereket arattunk. 12 éven keresztül minden nyáron dupla koncerteket játszottunk két-kétezer ember előtt. A program vegyes stílusú volt (spanyol, magyar, orosz darabok, Mozart-művek, operett egyaránt megszólalt). Többször jelezték, hogy legközelebb már mást kell meghívniuk, de végül mégis mi mentünk, akkora volt a siker. Talán ez a legjelentősebb, ami hozzám kötődik.

Az ilyen jellegű szervezések nálunk sosem váltak el határozottan a különböző munkaköröktől: mindenki, aki lehetőséget talált, igyekezett a legjobban kiaknázni – a zenekar javára.

– *Egyszóval nincsenek belső acsarkodások?*

– Szerencsére nincsenek és ez az egyik legfőbb oka, hogy ilyen hosszú ideje itt vagyok. A légkör nyugodt és békés, a vezetés tagjai jól tudnak együttműködni és ez áll a vezetés és zenekar kapcsolatára is. A pillanatnyi esetleges nézeteltérések sosem vezettek olyan botrányos konfliktusokhoz, mint amilyenekről lépten-nyomon hallani, olvasni lehet.

– *Hány hangfelvétel készült ezalatt a 14 év alatt?*

– legalább 15 felvétele van a zenekarnak. A Naxos kiadó Best of...sorozatának első három CD-jét (Best of Operetts) például mi készítettük.

– *Van-e valamilyen kézzelfogható hatása a zenekar életében annak, hogy az utóbbi években valóban ez a legjobb vidéki szimfonikus zenekar? Lehetnek-e ennek anyagi vonzatai is?*

– Fizetésben semmiképpen, hiszen a közalkalmazotti bértábla az én kezemet ugyanúgy megköti, mint más együttesek vezetőit. Sokáig még ahhoz a nemes elvhez is tartani tudtuk magunkat, hogy rangon alulinak értékelt „haknikat”, töredék-együttest foglalkoztató turnét nem vállalunk. Igyekeztünk csak a teljes együttesrel utazni, ápoltuk az operaturnékat. A bécsi főiskolával például több hónapos utat tettünk német nyelvterületen, ahol mi adtuk a zenekart, a főiskola az operaegyüttest. Végigjátszottuk a nagy Mozart-operákat és más komoly darabokat.

Egy idő után kénytelenek lettünk kicsit alább adni, mivel a keleti blokk nyitásával az elmúlt években megváltozott a hakn piac; az ő áráikkal nem lehetett versenyezni. Azért a színvonalas irányvonal mellett áll a zenekar őszi turnéja, melyen Strauss Zarathustra-ját játszottuk 5 koncerten, Németország legnagyobb koncert termeiben

– *Mennyire működnek együtt a Miskolcon megalakult operatársulattal?*

– A színháznak teljesen önálló, saját zenekara van és számunkra ez a létező legjobb megoldás. Kivételesen, esetlegesen tudunk kiegészítőket adni. Vallom, hogy egy zenekar akkor lehet ütőképés és magas színvonalú, ha szimfonikus zenekarként működik, ha nincs színházi kötelezettsége. Itt vannak például a próbák és koncertek közötti arányok: mi nyolc próbát tartunk egy koncertért, ott ennek a fordítottja igaz, ami nem használ a minőségnek. Ha nekünk a színházban is játszalnunk kellene, az csak a városnak adott koncertek rovására történhetne. Jelenleg ugyanis terhelhetőségünk maximumán vagyunk. Az együttesnek közel 90 tagja van, tehát ha negyven ebből a színházban szerepel, akkor arra az időre annyival kevesebb teljesítheti szimfonikus zenekari kötelezettségeit.

– *Mik a közeljövő legfontosabb feladatai?*

– Őszre egy olasz és egy dél-koreai turné várható, tavasszal Salzburg, jövő nyáron ismét Berlin....

– *Ha pályázatot írnak egy-egy megüresedett szólamra, lehet válogatni a jelentkezők közül?*

– Sajnos nem vagyunk olyan jó helyzetben, mint a többi zenekar, nem nagyon tudunk válogatni. Egyetlen egyszer fordult elő, hogy nem miskolci illetőségű jelentkezett próbajátékra. Csak az itt végzettkre, saját lakással rendelkezőkre, miskolci kötődésűekre, itt másik állást is találni tudókra hagyatkozhatunk. és bár a miskolci főiskola jó, a legjobb szakiskolások mégis a Zeneakadémiára mennek, a tanárképzőt végzett legjobbak pedig szintén oda töreksenek. Aki pedig egyszer Budapestre kerül, ott is marad. ezzel együtt az elmúlt tíz év alatt nem vettünk fel olyan muzsikust, akivel ne lennénk megelégedve. Nagyon előre kell tervezni; tudnunk kell, mikor

megy nyugdíjba és mikor végez valaki. Egy-egy jelöltet akár évekkel korábban el kell kezdeni foglalkoztatni, hogy mikor a régi tag valóban nyugdíjba megy, valóban kéznél legyen. Történnék így átfedések is, de csak így biztosíthatjuk hosszú távon a zavartalan működést.

A „legmiskolcibb” intézményről

– *Sir László zenekari igazgató –*

– *Változott-e és ha igen mennyiben a zenekar helyzete a Filharmónia átrendezésének következtében?*

– Mi már évekkel ezelőtt egy sajátos konstrukciót hoztunk létre a Filharmónia miskolci kirendeltségével, a mostani Filharmónia Kht. Keletmagyarországi Régiójával. Miskolcon jelenleg négy felnőtt bérleti sorozatunk van: a szezonbérlet hét, a Népszerű Bérlet öt, a mesterbérlet négy, a Mozart Bérlet pedig három hangversenyt jelent évadonként. Ebből a Szezonbérlet hét koncertjét finanszírozza a Filharmónia, a többi bérleti és további mintegy tizenöt egyedi koncertet Miskolcon pedig maga a zenekar. Valójában a szezonbérletet is támogatjuk anyagilag, hiszen egy-egy alkalommal összesen 50.000.- Ft-ért szerepelünk, ami gyakorlatilag térítésmentes fellépést jelent.

A Filharmónia átalakulása ezen a konstrukción nem változtatott. A zenekar által finanszírozott bérlétsorozatokot, de még az egyedi koncerteket is a Filharmónia értékesíti, adja el a közönségnek és ezért a szervező munkáért jutalékban részesül; a teljes bevétel azonban a zenekart illeti. A Filharmóniával közös ügyünk továbbá az évente 35 ifjúsági hangverseny megrendezése, amit szintén jelentős összegekkel segítünk magunk is.

A zenekar nem rendelkezik jegyirodával és szervező kapacitással, ezért számára még fontos a Filharmónia jelenléte. Nem árt tudni azonban, hogy az átalakulás következményei még nem mérhetőek föl teljesen. A miskolci filharmóniai iroda megítélésem szerint csak jelentős személyi fejlesztés mellett tudja majd korszerűen ellátni feladatát, hiszen jelenlegi kapacitását nagy mértékben leköti az országgrésznyi feladatok koordinálása.

Belső ellentmondása ennek a konstrukciónak, hogy a zenekar forgalmazása egy, a zenekarával sokszor ellentétes érdekeket képviselő szervezetre van bízva. A ze-

nekar és a Filharmónia ugyanis bizonyos értelemben egymás konkurensei, ugyanarról a piacról akarnak megélni, ugyanattól a szponzori körtől várnak segítséget, ugyanazokon a pályázatokon vesznek részt. A Filharmónia egyáltalán nem érdekelt a zenekar bevételeinek növelésében, mert maga is bevételekre szorul. Példaként említem, hogy ha a Filharmónia a miskolci zenekart mondjuk Nyíregyházán vagy Kecskeméten akarja felléptetni, ott is csak 50.000.-Ft-ot kínál a szereplésért, mert az is az ő területe, a minél olcsóbb rendezésben érdekelt tehát, nem a méltányos díjazásban. Ugyanakkor Miskolc városának a zenekar egyetlen szolgálata több százezer forintjába kerül.

A Filharmónia-jelenség addig volt életképes, amíg a zenekaroknak nem volt bevételi kötelezettségük, a Filharmónia pedig teljes körűen tudta fedezni költségvetéséből a rendezési költségeket.

Az itt vázolt belső ellentmondások a zenekarok és a Filharmónia Kht.-k jelenleg még meglévő együttműködését két-három éven belül szét fogja feszíteni. A hangversenyzés és hangversenyrendezés csak akkor választható el egymástól, ha korrekt üzleti alapokon nyugvó együttműködés alakul ki közöttük. Ha azonban a zenekarokra hárul a hangversenyrendező tevékenységének finanszírozása is, akkor ez fából vaskarika.

Az ellentmondások feloldására két lehetőség kínálkozik:

1) A Filharmónia Kht. koncerteket tervez és rendez, ezekre zenekar(oka)t kér fel és munkájukat értékükön megfizeti. Az adott zenekar ezekhez a rendezési költségekhez nem járul hozzá, hanem éppen ellenkezőleg, saját bevételi tervét realizálja ilyen alkalmakkor. (Ez azt jelentené, hogy csak a miskolci bérleti koncerteken az együttes nyolc-tízmillió forint tiszta bevételhez jutna a Filharmóniától. A jelenlegi bevétel, ami ebben a konstrukcióban a Filharmóniától származik, évi 300.000.-Ft.)

2) A zenekar saját, korszerű marketing- és PR-tevékenységet végző szervező irodával rendelkezne, koncertjeit maga rendezné, kész programjait maga forgalmazná.

Ma a két rendszer együtt él úgy, hogy a Filharmónia Kht. nem rendelkezik elég pénzzel, a zenekarnak pedig hiányzik a rendezéshez szükséges infrastruktúra és személyi feltétel.

– *Mennyire van saját piaca a miskolci zenekarnak?*

– A zenekar telt házak előtt koncertezik, akár a nagyszámú bérletes, vagy az egyedi hangversenyekre (újévi, szabadtéri, jótékonyági koncertekre, az úgynevezett eladott műsorokra, gálaestekre) gondolok. Van tehát piaca az együttesnek mind a közönséget, mind a fellépési lehetőségeket illetően – évente átlagosan 80-90 hangverseny erejéig. Kevés azonban az ismétlési lehetőség, ezért állandóan új programokat kell megtanulni, aminek eredményeképpen nagyon nagy az együttes repertoárja. ez jó az állandó tanulási és próbakényszer miatt, nem kedvez azonban a művek valódi megérlelésének.

Külföldi koncertszervező irodáknál a zenekar eladható. Igyekezünk csak méltó feladatokat elvállalni, kerüljük a hahnijelleget, de koncertzenekarként kevesebb-szer tudnánk külföldre jutni, mint alkalmi együttesekkel és jóval kevesebb-szer, mint szeretnénk. Ebben az évadban azért nagy-sikerű német turnén vettünk részt, ahol Prokofjevét, Richard Strausst, Sibeliuszt és Schubertet játszottunk többek között a düsseldorfi Tonhalleban, a bielefeldi Oetkr Halleban és Erlangenben. Jó tudni, hogy vissza is hívnak bennünket. Érdeklődik irántunk az idegenforgalom (szeptemberben például Kékszakkállút játszottunk az Aggteleki barlangban), számolnak velünk különböző fesztiválok (az elmúlt szezonban közreműködtünk az Egyházzenei Fesztiválon, a Borfesztiválon és a Tavasz Fesztiválon). Hangversenyztünk a Vigadóban, a Nemzeti Galériában. Miskolcon kívül alighanem Budapesten szereplünk leggyakrabban.

– *Milyen kapcsolatban áll a zenekar a színház zenei tagozatával?*

– Miskolcon a Nemzeti Színházban tartjuk koncertjeinket, mivel sajnos nincs saját hangversenytermünk. A színház zenei előadásain azonban nem veszünk részt, ahogy azt Kovács László karnagy úr is elmondta. Szurkolunk azonban az új operatagozat kiépítéséhez, ami éppen folyamatban lévő esemény. A színházzal természetesen jó a kapcsolatunk, lehetőségeink szerint segítjük az ottani munkát. Mint ahogy a város más zenei intézményeivel – a Miskolci Egyetem Bartók Béla Zeneművészeti Intézetével, a szakközépiskolával és a három zeneiskolával – is jó a kapcsolatunk.

– *Mennyire érezhetik saját helyzetükön a muzsikusok azt a tényt, hogy a miskolci jelenleg az ország egyik legjobb zenekara? (Jobb fellépések, jobb meghívások, stb.?)*

– A gazdasági szféra itt Miskolcon nehezebben mozdul a kultúra irányában, de ebben az évben igen erős támogatót találtunk a Tiszai Vegyi Kombinát Rt.-ben. nagyvonalú támogatásával valósíthatjuk meg a jövő évad négykoncertes Mesterbérletét.

A magas színvonalnak köszönhetően közreműködőivé váltunk a Magyar Televízió Karmesterversenyének, harmadik alkalommal rendezzük meg a Jurij Szimonov által vezetett nemzetközi karmesterkurzust.

A zenekar munkájának, törekvéseinek kedvező tehát a fogadtatása. A zenészek azonban – túl a szakmai öröme – legtöbbször igazán keveset éreznek, mert a zenekari fizetések nem honorálják a több és jobb zenekari munkát. A közalkalmazotti bértábla nem tudja kifejezni sem a munka eredményét, sem a munka specialitását.

– *Mennyire válogathat jó jelentkezők között, ha próbajátékot hirdet?*

– Éppen az elmondottak miatt nem is túlságosan vonzó a zenekari munka, hiszen önmagában nem biztosítja a megélhetést. Jól mutatja ezt az a tény is, hogy az utóbbi 15 évben mindössze két-három nem Miskolcon végzett zenész került az együtteshez – ők házasságkötés miatt vagy tanítási célból jöttek a városba. Az elmúlt tíz évben mindössze kétszer fordult elő, hogy egynél többen jelentkezzenek próbajátékra egy-egy meghirdetett posztra.

Ahhoz, hogy magas színvonalú zenekart tudjunk fenntartani, elengedhetetlenül fontos a helyi zeneoktatás magas színvonala. szerencsére a főiskoláról kikerülő utánpótlás több mint megfelelt. A zenekarépítés kényszerű belterjességének azonban nyilvánvalóan vannak veszélyei is, ezekre folyton figyelni kell.

Majdnem mindenki miskolci a zenekarból; itt tanultak, itt telepedtek meg a muzsikusok. kevés annyira igazán miskolci intézmény van, mint a zenekar. A város tehetséges polgársága évszázadnyi igyekezettel, igazgyöngyként izzadta ki magából ezt az értéket – és meg is becsüli.

Tóth Anna